

Становище

на проф. д-р Ставри Йорданов Фердов, Академия на МВР, професионално направление 9.1. Национална сигурност за научните трудове на кандидата доц. д-р Йордан Стоянов Дойков по процедура за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление 9.1. Национална сигурност в конкурс, обявен от Нов български университет в ДВ бр. 95/08.11.2024 г.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

След запознаване с приложените документи констатирам, че научната продукция на единствения кандидат в конкурса доц. д-р Йордан Стоянов Дойков в пълна степен съответства на минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление 9.1. Национална сигурност и с изискванията на НБУ определени в Приложение 2 от Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ. Дейностите на кандидата събират 795 точки.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Представения в конкурса основен монографичен труд на тема „Войната, военното дело и армията, (Социалнонаучни подходи към тяхното концептуализиране) е автентично и оригинално научно съчинение с висока актуалност и значимост.

Авторът правилно е определил обекта и предмета. Специфичният ракурс за анализа на тринома „война, военно дело и армия“ е реализиран посредством основни понятия от социологията и политологията. Ракурсът е оригинален, защото самата война е със социално-политически генезис и проявление. „Де факто“ научните инструменти както в анализа, така и в синтеза на автора са понятия като „социално действие“, „социални отношения“, „социални институции“, „социална роля“, „ролеви репертоар“, „политика“, „продължение на политиката“ и как те „работят“ за обяснението на същността на военното „поле“. Призмата на социологията и политологията е използвана от автора иновативно и в исторически, и в съдържателен аспект. Кандидатът аргументирано е доказал тезата, че войната е неотменна част на раждането и развитието на човека, социалните общности и самото общество. Протоформите на „социалността“ е пропита с битки и войни („война на всеки срещу всички“), а в по-късен етап нацията и държавата са резултат на исторически компромис в обществото: хората делегират права на обединение и институции с оглед на по-голяма сигурност в същото това общество. Именно тук се ражда „политическото поле“, което е едновременно „родното място“, фона и проявление на резултатите от войната. Получава се един кръговрат: политика – продължението и като война – резултати от тази политика „прим“(войната).

Авторът е навлязъл дълбоко в сравнението между западната и източна парадигма на научното мислене за войната (Клаузевиц и Сундзъ). Анализиранията автори са много сполучливо и точно подбрани и използвани за допълнителна аргументация.

Авторът „налага“ социологическите и политологични понятия върху самата същност на войната. Те са представени от него като принципи: (унищожаване на врага, отричане на масовото изстребление и т.н) и като континиум от организационни форми, като феноменология (специална военна операция, удар, фронт и т.н) . Това само по себе си е автентичен и евристичен подход. Този научен подход не се плъзга по повърхността на акциденциалността, а търси типичното в същността (в субстанциалността) на войната, военното дело и армията. Това е научен подход“ изтъкан от диалектиката на взаимозависимостта между анализираниите „двойки“ и „тройки“ понятия.

Използвания метод на „изследване на случаи“ („case study“) носи също автентичен и евристичен характер, защото авторът защитава аргументирано теза, че войни и битки от различни исторически епохи могат да бъдат типологизирани в една и съща група.

По-горе изброеното за мен са научни приноси на автора в основния хабилитационен труд на базата на концептуализираното обяснение на войната , военното дело и армията.

Другите са научно-приложните приноси с мултиплициращо изследователско и дидактическо приложение.

На база на това изследване са генерирани идеи за редица теоретични и емпирични изследвания, защото тези проблеми са не само актуални; те са злободневни. Освен това настоящият ни социален живот ни среща и с общи и с единични и с особени случаи на войни, армии и военно приготвление (изграждане).

Дидактическото приложение предполага, че чрез включените казуси в труда може успешно да се обучават и оценяват студенти.

Представената за рецензия друга продукция е публикувана след научно рецензиране в уважавани издания, което доказва тяхната научна стойност.

Кандидатът е цитиран в монографични трудове на други автори и трудовете са под научно рецензиране.

Доц. д-р Дойков е взел участие в изследователски и творчески проекти (2бр.проекти). Приложението на получените резултати в практиката е имплементирано в педагогическата практика на кандидата.Той е научен ръководител и рецензент на многобройни дипломни работи на бакалаври и магистри. Работата като директор на лабораторията за изследване на рисковете и сигурността в НБУ допълнително усилва творческите и изследователски изяви. Все в тая посока е продължаващата работа по представените заглавия в други томове с други научни ракурси, което от своя страна дава контурите на една устойчивост, продължителност и стабилност на неговите изследователски и творчески проекти. Допълнителна аргументация на дадената от мен оценка е, че кандидатът е организатор на две научни конференции и е изнесъл четири публични лекции от името на НБУ.

III. Учебна и преподавателска дейност

Видно от приложената справка от НБУ, кандидатът има висока аудиторна и извънаудиторна заетост, като активно работи с електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ". Авторските материали на кандидата тук са: **Равнища на сигурност ;Общество и сигурност ;Организация на международната сигурност.Криза на ценности и асиметрични заплахи;Международни отношения и сигурност;Основи на сигурността; Отбранителна сигурност.**

Има издадени пет бр. учебни пособия.

Оценките на обучаемите в „обратната връзка“ са високи.

IV. Административна и обществена дейност

От допълнителните материали, приложени в конкурса се доказва наличие на висока административна и обществена активност както по отношение на комуникацията и взаимодействието с широката и научната общественост, научно-преподавателския състав на НБУ, така и със студентите.

V. Лични впечатления от кандидата

Познавам Йордан Дойков от 43 години. Имам преки лични впечатления още като курсант във ВНБУ “Васил Левски“, гр. В.Търново. Познавам го в „бойна обстановка“, която твърдя е една от най-верните индикатори за физическите и морално-психологически качества на една личност. Йордан Дойков е много добър и надежден професионален партньор и колега. Задълбочен, отговорен и честен. След това съдбата ни среща като редовни студенти в СУ “Климент Охридски“, специалност „социология“. Притежава трайни и задълбочени научни интереси. Издигнат и завършен преподавател с високи професионална, методическа и реторична подготовка.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

1. Не установявам плагиатство

2. Препоръчвам публикуване на бъдещата продукция на английски език и в реферирани издания.

3. Нямам въпроси и бележки

Убедено гласувам положително за постиженията и резултатите от академичната дейност на доц. д-р Йордан Стоянов Дойков и предлагам на Академичния съвет да избере кандидата на академична длъжност „професор“ в професионално направление 9.1. Национална сигурност в конкурс, обявен от Нов български университет в ДВ бр. 95/08.11.2024 г.

20.02.2025г.

Дал становището: проф. д-р Ставри Фердов